

Konec první šestiletky

V lednu, respektive v únoru roku 2015 byl jmenován první tandem stojící v čele státní služby, tedy náměstek pro státní službu a personální ředitel, respektive ředitelka, sekce pro státní službu. Zákon v jejich případě stanoví funkční období na šest let a neumožňuje tyto funkce obsadit stejnou osobou více než jednou. První ustanovení zákona o státní službě nabyla účinnosti 6. listopadu 2014, šest let jeho uplatňování se tedy již završilo. Oba výše zmínění představitelé státní služby tohoto prvního období z důvodu jiných výzev nevyužili svá funkční období až do jejich konce, nicméně své role plnili, jak jim to jejich rozhodnutí a síly dovolovaly, a úkoly oné první etapy uvádění řeči paragrafů v reálný život považují za splněné.

U příležitosti šesti let účinnosti zákona o státní službě si na tomto místě dovoluji rozloučení, ohlédnutí za obdobím pokládání základů a první stavby státní služby, jakož i drobnou předpověď věcí budoucích.

Věřím, že základy nebyly hloubeny v písku, nýbrž alespoň v pískovci, když už nejde o horniny, jež by byly výsledkem nějakých dramatictějších horotvorných procesů. Stavba na nich vzniklá není gotickou katedrálou s pyšným obloukem pnoucím se k nebesům, ani nejde o ohromující barokní chrám, byť hra světla a stínu má svou roli a šalba a klam nejsou v tomto světě tak cizí, jak by snad měly být. Představuji si ji jako poctivou venkovskou tvrz, obklopenou několika vesnicemi, se slepicemi na dvoře i hromadou hnoje tušenou kdesi u zdi. Obývanou těmi, kteří vykonávají řádně své řemeslo, jsou ochotni přiložit ruku k dílu a umějí se semknout, je-li toho třeba.

Pokud jde o další rozvoj, nemůže jít o posilování pevnostních prvků, zvyšování zdí, prohlubování příkopů a stavbu nových bašt, ale naopak o úpravy směřující k pohodlnějšímu užívání stavby. Lze očekávat přistavění zámeckého křídla, kde bude zámecký pán moci kromě kontroly práce svých správců a písařů též popíjet jiskrné víno, těšit se z krásy dam a povzbuzovat odvahu mužů jej obklopujících.

Bitvy již nebudou sváděny o opevnění, ale v poli. Vládce státní služby se nepočítá k té nejvyšší šlechtě a pro své cíle vždy musí hledat spojenectví. Z těch, kteří jsou mu přímo podřízeni, by nepostavil ani rotu. Ani celá armáda státních zaměstnanců, čítající 60 až 70 tisíc lidí, není nijak přehnaně velká. V kritických dobách však prokazuje svou zkušenost a akceschopnost. Bude třeba i nadále srážet prořídle řady a pochodovat dál, třeba i proti soustředěné palbě, ale také hledat modernější přístupy.

První šestiletka státní služby končí tiše, což je dobře, neboť to svědčí o zevšednění a dosažení určité samozřejmosti. Věřme, že se daří překonávat ženíjní překážky procesních pravidel a velitelé všech stupňů se, byť pomalu, sžívají s řádem, jenž jim káže zajímat se o mužstvo nejen z hlediska jeho odborného vedení.

Státní služba, stejně jako celá společnost, nyní čelí dlouho nepoznané výzvě. Snad není příznačné, že v okolí kostela sv. Jindřicha a sv. Kunhuty, tedy v sousedství sídla sekce pro státní službu, se původně nacházel hřbitov zvláště intenzivně využívaný za morových ran.

Doufejme, že i v tomto případě je všechno zlé pro něco dobré, a tato zatěžkávací zkouška, byť státní služba nestojí zpravidla v první linii, přispívá k poznání hranic úředních postupů a jejich posouvání žádoucím směrem.

Když zvednu hlavu od psaní, uvědomuji si, že mi bude chybět výhled z okna, ony dvě věže patřící ke kostelu sv. Jindřicha, černá a bílá jako symboly šachové hry. Správa věcí státní služby je vlastně sled šachových partií, nekrvavých bitev podle daných pravidel, vyžadujících jistý talent, předvídavost a zkušenost. Nesmí se však stát pouhou hrou, vyprázdněnou od původních idejí. Tak jako Pratchettovi malí bohové, i státní služba potřebuje své věřící, aby neupadla do bezvýznamnosti.

Děkuji všem, které jsem měla možnost potkat díky funkci personální ředitelky sekce pro státní službu, za spolupráci, neopakovatelný zážitek a do budoucna přeji úspěchy a dávku štěstí potřebnou k jejich dosažení.

V Praze 6. listopadu 2020
Mgr. Iva Hřebíková